

Keywords: criminal mechanical weapons, the basic characteristics of the criminal mechanical weapons.

УДК 343.133 (477)

В.М. Юрчишин,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінально-
правових наук Чернівецького
факультету Національного
університету «Одеська юридична
академія»,
почесний працівник прокуратури
України

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ФУНКЦІЇ ПРОКУРОРА У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Наукове пізнання становлення і розвитку кримінальних процесуальних функцій прокурора у досудовому розслідуванні неможливе без чіткого уявлення про аналогічний інститут у країнах дальнього і ближнього зарубіжжя.

Перш за все слід відзначити, що в процесі формування сучасних національних правових систем Європи історично склалося дві форми кримінального процесу: змагальна і змішана, які поступово були перенесені в інші держави світу. Ці форми кримінального процесу суттєво відрізняються одна від одної.

Змагальна форма притаманна англосаксонському кримінальному процесу (Великобританія, США, Канада, Австралія, Гана, Індія, Ізраїль, Кенія, Кіпр, Мальта, Нова Зеландія та ін.). Із-за відсутності досудових стадій процесу та поняття законності (протягом століть у Великобританії, наприклад, закон був другорядним джерелом права в порівнянні із

судовим прецедентом), у цих країнах функція обвинувачення виконувалася спочатку адвокатурою на приватній основі, а пізніше стала виконуватися: Державною (королівською) службою кримінального переслідування і обвинувачення (Великобританія); Федеральною службою обвинувачення (Канада); Аторнейською службою (США), сформованих при органах виконавчої влади. Основною функцією цих служб було і є здійснення контролю за збиранням поліцією та іншими органами доказової інформації щодо вчиненого злочину та направлення її (справи) на розгляд суду [1, с. 276].

Як бачимо, у зазначених країнах відсутня владна фігура прокурора у нашому визначенні. Посадова особа у Великобританії, США, Канаді та інших державах англо-саксонського права, що виконує функції, схожі з функціями прокурорів Європи, це завжди юридичний агент уряду, а не служитель закону, що представляє інтереси суспільства, як це має місце у континентальній Європі [2, с. 192-193]. У цих країнах навіть немає кримінальних процесуальних кодексів. Зокрема, у США аторней (прокурор) порушує кримінальне переслідування, підтримує обвинувачення у суді [3, с. 68]. Часто функції місцевих аторней у США здійснюють адвокати (аторней). Місцевий (районний) аторней вивчає зібрані поліцією факти і вирішує, чи є підстави для кримінального переслідування [4, с. 241-245]. Поряд з кримінальним переслідуванням аторней має право займатися адвокатською приватною практикою, громадською та політичною діяльністю тощо. Аторней має право розслідувати злочини. Крім нього правом розслідувати злочини наділяються ще й інші різні відомства США [5, с. 9]. Аторней може не прийняти висновків поліції чи іншого органу і самостійно провести розслідування злочину.

Таким чином, у країнах англо-саксонської системи права, де відсутня стадія досудового розслідування, посадова особа органу виконавчої влади, що виконує державно-правові функції, схожі з прокурорськими, під час проведення розслідування злочину, діє за межами кримінального процесу і має право: давати дозвіл багатьом органам виконавчої влади на розслідування злочину; контролювати хід розслідування злочину; особисто розслідувати злочин; складати подання

(обвинувальний акт) і направляти його до суду [6, с. 286].

Змішана (континентальна) форма кримінального процесу отримала своє визначення після прийняття Францією у 1808 році Кримінально-процесуального кодексу. Для цієї форми (моделі) процесу характерним є чіткий розподіл його на дві частини: попереднє провадження (попереднє або досудове розслідування) з наявністю деяких елементів розшукового характеру, обмежувачих права обвинуваченого, і кінчного провадження (судовий розгляд) з додержанням принципів безпосередності, гласності, відкритості і змагальності. Ця форма кримінального процесу була запозичена такими державами, як Австрією, Німеччиною, Іспанією, Італією, Росією та багатьма іншими країнами [7, с. 632].

Виходячи з цього, ще раз наголошуємо, що англо-саксонському кримінальному процесу історично не був відомий характерний для континентальної Європи поділ його на дві рівноцінні за юридичним значенням частини: попереднє (досудове) розслідування і кінчене (остаточне) провадження – судовий розгляд. Інакше кажучи, такої стадії кримінального процесу як досудове розслідування у цьому (англо-саксонському) кримінальному процесі ніколи не було у жодному із його варіантів. Кримінальний процес у англо-саксонських країнах не розглядається у якості публічного провадження, яке реалізується спеціальними державними органами незалежно від волі сторін. У зв'язку з цим, там не виникає необхідності у використанні особливих кримінальних процесуальних форм і способів підготовки справи до слухання у суді, які складають сутність розслідування у країнах континентальної Європи, що пройшли страшні часи інквізиції і прагнуть до глибокого дослідження обставин справи з метою встановлення об'єктивної істини [8, с. 19].

У країнах англо-саксонського права готувати кримінальну справу до судового розгляду повинні не посадові особи спеціальних державних органів (дознавач, слідчий, прокурор, слідчий суддя тощо) на основі чітко визначених законом процедур і повноважень, а самі сторони – обвинувачення та захисту. Виходячи з цього, класична англо-саксонська концепція не включає досудового провадження до самостійної стадії

кримінального процесу, вважаючи, що сам кримінальний процес розпочинається лише з моменту, коли справа, сформована за межами кримінальної процесуальної діяльності, надійде у провадження до суду. Основною формою розслідування злочинів у країнах англо-саксонського права є поліцейське розслідування, яке виконує найбільший обсяг цієї роботи, але не є єдиним органом, що займається вказаним видом діяльності. Поліція – виконує виключно обвинувальні функції, збирає тільки обвинувальні докази і застосовує тільки запобіжні заходи. У зв'язку з тим, що поліція (як і інші органи розслідування) не зобов'язана розслідувати справу всебічно, повно і об'єктивно, то сторона захисту має право самостійно займатися пошуком доказів, які виключають винуватість обвинуваченого чи пом'якшують його відповідальність, тобто злочин розслідується двома «паралельними» формами [9, с. 35-36].

Після завершення розслідування справи поліція передає матеріали до Державної (королівської) служби кримінального переслідування і обвинувачення (Великобританія), Державної служби обвинувачення (Канада), Аторнейської служби (США). Там справа вивчається і по ній приймається рішення: закрити справу; направити справу до суду з поданням (обвинувальним актом). Затверджується обвинувальний акт суддею. Посадова особа вищевказаних державних органів самостійно вирішує питання про підтримання чи не підтримання обвинувального акту під час розгляду судом кримінальної справи по суті [10, с. 42]. З урахуванням викладеного можна прийти до такого висновку – із-за відсутності у кримінальному процесі країн англо-саксонської системи права самостійної стадії, пов'язаної з досудовим розслідуванням злочинів і здійсненням їх розслідування за поліцейськими правилами, визначати функції посадових осіб цих органів при виконанні ними повноважень, подібних до повноважень прокурорів України у досудовому розслідуванні, немає сенсу, бо функції вказаних посадових осіб не є суто кримінально-процесуальними і процедура їх реалізації не регламентується кримінальними процесуальними кодексами. Інакше кажучи, ці країни ніколи не знали і до цих пір не знають межі, що відділяє процесуально неформалізоване досудове провадження від процесуально формалізованого досудового провадження (розслідування) [11, с. 312].

Як відзначалося вище, поділ кримінального процесу на дві формалізовані частини – попереднє (досудове) і кінечне (судове) провадження, є суто континентальним явищем романо-германської системи права. Ця форма (модель) кримінального процесу мала і продовжує мати великий вплив на організацію досудових стадій кримінального судочинства майже у всій Європі. Відповідно до цієї моделі досудове розслідування кримінальних правопорушень здійснюється у двох формах: дізнання і досудове (попереднє) слідство. Ядром цієї моделі є досудове слідство, бо тільки слідчі органів досудового розслідування наділяються повноваженнями на розслідування справ про вчинені злочинів у повному обсязі. Досудове розслідування є письмовим, обмежено гласним і не змагальним або обмежено змагальним [12, с. 26].

Сьогодні досудове розслідування континентального типу існує в Бельгії, Греції, Люксембурзі, Швейцарії, Іспанії, Португалії, Нідерландах, Італії, Франції, Російській Федерації, Україні, Республіці Беларусь, Азербайджанській Республіці, Польщі, Литві, Молдові, Чехії та багатьох інших країнах світу.

Якщо англо-саксонське пред'явлення обвинувачення, як і саме розслідування злочину не відзначається формалізацією, то в континентальній моделі процесу – це ключовий момент досудового розслідування, процедура якого детально урегульована кримінально-процесуальним законом. Всі аспекти цієї процедури мають визначальне значення і їх порушення є неприпустимим. Звичайно, у кожній країні є закони (акти вищих органів законодавчої влади), що регулюють кримінальне судочинство і які є джерелами кримінального процесуального права. Разом з тим, не скрізь такі закони мають кодифікований характер. Саме наявність або відсутність кримінальної процесуальної кодифікації є однією з ознак, дозволяючи відрізнити континентальну систему кримінального процесу від англо-саксонської. Так, у Франції діє КПК 1958 р., у Німеччині КПК 1877 р., у Нідерландах КПК 1926 р., у Греції КПК 1950 р., у Іспанії КПК 1882 р., у Бразилії КПК 1941 р., у Мексиці КПК 1934 р., у Венесуелі КПК 1962 р., у Колумбії

КПК 1987 р., у КНР КПК 1996 р., у Португалії КПК 1987 р., у Італії КПК 1989 р., в Узбекистані КПК 1994 р., у Республіці Беларусь КПК 1999 р., у Armenії КПК 1998 р., у Киргизстані КПК 1999 р. і т.д. [11, с. 296-297].

У цих та інших країнах ближнього і дальнього зарубіжжя кримінальний процес, який відноситься до континентального типу і де сформовані і діють органи прокуратури, їх посадові особи виконують у досудовому розслідуванні наступні функції:

1) обвинувачення (Албанія, Данія) [13, с. 31, 79];

2) обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять досудове розслідування кримінальних правопорушень (Вірменія, Болгарія, Бразилія, Йемен, Казахстан, Португалія, Чехія, Естонія) [13, с. 40, 49, 54, 96, 99, 156, 223, 231];

3) обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень; процесуального керівництва органами досудового розслідування (Греція, КНР, Румунія, Японія) [13, с. 73, 106, 169, 237];

4) обвинувачення; процесуального керівництва органами досудового розслідування (Австрія, Норвегія, Нідерланди, Туреччина, Швейцарія, Франція) [13, с. 26, 144, 139, 202, 226, 216-217];

5) обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень, правозахисну функцію (Киргизстан, Аргентина, Узбекистан) [13, с. 99, 37, 165, 205];

6) обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень; процесуального керівництва органами досудового розслідування; безпосереднього розслідування кримінальних правопорушень (Азербайджан, В'єтнам, Грузія, Республіка Беларусь) [13, с. 29, 66, 76, 42-43];

7) обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень; безпосереднього розслідування кримінальних правопорушень; координаційну функцію (Бельгія, Литва, Польща, Російська Федерація, Таджикистан) [13, с. 46, 119, 154, 165, 192-193].

У деяких країнах прокурори виконують у досудовому розслідуванні лише функції обвинувачення і особистого розслідування кримінальних

правопорушень (Єгипет) або функції: обвинувачення; нагляду за додержанням законів органами, які проводять досудове розслідування кримінальних правопорушень; безпосереднього розслідування кримінальних правопорушень (Туркменістан, Угорщина) [13, с. 80, 116, 199, 61].

При цьому окремі кримінальні процесуальні функції прокурора у досудовому розслідуванні визначаються Конституціями деяких зарубіжних країн: Азербайджану (ст. 133), Вірменії (ст. 103), Республіки Беларусь (ст. 125), Бразилії (ст. 129), Угорщини (§ 51), Грузії (ст. 91), Італії (ст. 112), Казахстану (ст. 83), Мозамбіку (ст. 179), Парагваю (ст. 268), Перу (ст. 158), Португалії (ст. 221) [14, с. 291]. В інших випадках ці функції визначаються спеціальними прокурорсько-устрійними (статусними) законами про органи прокуратури, або кримінальними процесуальними кодексами та іншими законами, що мають пряме відношення до розглядуваної проблеми (про поліцію, про судоустрій тощо).

Із наведеного вище матеріалу вбачається, кожній країні романо-германського (континентального) права властивий свій специфічний набір кримінальних процесуальних функцій прокурора у досудових стадіях процесу, обумовлений як загальною логікою типу (моделі) кримінального процесу, так і особливостями, традиціями національної правової культури, іншими об'єктивними і суб'єктивними факторами. При цьому простежується така закономірність – чим міцніша в країні традиція «сильної держави», тим ширшими є функції прокурора, що виконуються ним у досудовому розслідуванні. У той же час функція обвинувачення (кримінального переслідування) у досудовому розслідуванні виконується прокурорами усіх країн романо-германського права без будь-якого винятку (100%). Функція нагляду (контролю) за додержанням законів під час проведення досудового розслідування виконується у 27 із 42 зарубіжних країн, вказаних нами вище (64%); функція процесуального керівництва органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень виконуються прокурорами в 13 із 42 зарубіжних країн, що складає 31%; функція безпосереднього

розслідування кримінальних правопорушень – у 16 із 42 (38%); правозахисна функція – у 10 із 42 (24%). Спостерігається тенденція до розвитку і координації прокурором дій державних органів, діючих у досудовому розслідуванні – у 5 із 42 країн (12%) без врахування Російської Федерації і України.

У жодній із вищевказаних країн світу функціональна характеристика діяльності прокурора у досудовому розслідуванні не є чітко визначеною: вичерпний перелік функцій не наводиться, їхній зміст не розкривається, будь-яка класифікація відсутня. Навіть зміст найбільш розповсюджених функцій прокурора у досудовому розслідуванні переважно різний. Наприклад, в окремих країнах виконання такої універсальної функції як обвинувачення (кримінального переслідування) не є виключною прерогативою прокурора, бо вона виконується ще й поліцією (Туреччина).

За останні роки особливого розповсюдження набуває функція здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням (Азербайджан, Грузія, Вірменія, Чехія, Австрія, Андорра, Греція, Італія, КНР, Молдова, Нідерланди, Норвегія, Румунія, Туреччина, Франція, Швейцарія). Доводиться констатувати, що законодавець України помилково визначає вітчизняних процесуальних керівників лише як наглядачів за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, а саме процесуальне керівництво закріплює лише в якості однієї із форм наглядової діяльності прокурора (ч. 2 ст. 36 КПК України) [15, с. 106-114]. Цю помилку законодавця необхідно виправляти. Аргументація авторської позиції буде наведена пізніше при розкритті сутності і значення вказаної функції. Відповідно до національного законодавства зазначених країн прокурори, як процесуальні керівники, визначають стратегію і тактику досудового (попереднього) розслідування, дають письмові вказівки про проведення конкретних слідчих та інших процесуальних дій, скасовують незаконні і необґрунтовані їх рішення тощо [16, с. 259]. У різних країнах поняття «керівництво слідством» має свій специфічний зміст, тобто різні форми та методи здійснення керівництва.

У більшості зарубіжних країн є розуміння і законодавче закріплення

того, що прокуратура є і буде практично єдиним органом контролю (нагляду) за додержанням законів органами, які проводять розслідування кримінальних правопорушень. У зв'язку з цим, прокурорський нагляд у вказаній сфері визначається в якості однієї із ключових його кримінальних процесуальних функцій. Перш за все це стосується таких країн, як: Болгарія, Угорщина, Румунія, Чехія, Італія, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Швейцарія, Франція, Японія, переважної більшості постсоціалістичних держав та ін. Навіть у країнах Балтії, проголосивши відмову від прокурорського нагляду за законністю попереднього (досудового) слідства, цей нагляд було залишено за виконанням законів у діяльності органів дізнання та органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність [17, с. 156].

В країнах романо-германського права прокуратура виконує важливу роль в наданні допомоги жертвам злочинів та захисті інтересів учасників досудового розслідування. І це не дивно, бо вказана функція безпосередньо впливає з правозахисної діяльності будь-якої демократичної правової держави в цілому, складовою частиною якої є система органів прокуратури. Появі правозахисної функції сприяє запровадження у кримінальне процесуальне законодавство, прокурорську та слідчу практику норм і положень, які містяться: в Загальній декларації прав людини 1948 року [18]; Міжнародному пакті про громадські і політичні права 1966 року [19]; Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права 1966 року [20]; Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року [21], інших міжнародних актах з прав людини; Конституціях демократичних країн.

Як відзначалося вище, провадження прокурором розслідування кримінальних правопорушень є функцією прокурорів у багатьох країнах світу. Разом з тим прокурори не виконують цю функцію монопольно. Підслідність тієї чи іншої категорії злочинів прокуратурі, як правило, визначається кримінальним процесуальним кодексом окремої держави. У багатьох державах за прокурором закріплено право приймати до свого провадження будь-яку кримінальну справу, незалежно від її підслідності (Молдова, Російська Федерація, Таджикистан, Японія та ін.). Сьогодні

українські прокурори виконують цю функцію тимчасово – до створення Державного бюро розслідувань (п. 1 Перехідних положень КПК України 2012 року) [22]. Представляється, що подібне рішення законодавця України не є виправданим, бо у деяких країнах Європи значення прокуратури як органу досудового розслідування останніми роками значно зросло.

Так, у Норвегії, Швеції, Італії та інших країнах прокурори розслідують тяжкі та особливо тяжкі злочини, а в Угорщині перелік злочинів, підслідних прокурорам, навіть значно розширився. Прокурорам доручено здійснювати розслідування ще й злочинів, вчинених особами, які займають важливі державні посади або направлені проти таких осіб (депутати парламенту, суді, урядовці), а також злочини, вчинені співробітниками правоохоронних органів, військовослужбовцями. Крім того, прокурор наділений правом приймати участь в будь-яких слідчих діях, що проводяться органами розслідування або самостійно провести їх без прийняття кримінальної справи до свого провадження [23, с. 59].

Наведений нами аналіз свідчить, що кримінальна процесуальна діяльність прокурорів зарубіжних країн у досудовому розслідуванні не має готових рецептів (ідеальних схем) щодо їх функціонального призначення у цій стадії процесу, які можна було б легко перенести до законодавства України. Він (аналіз) лише надає змогу зрозуміти, як співвідноситься функціональна характеристика вітчизняних прокурорів у досудовому розслідуванні із загальною характеристикою такої діяльності прокурорів інших країн світу.

Крім того, наш аналіз показує, що розвиток кримінальних процесуальних функцій прокурора у досудовому розслідуванні в сучасному світі характеризується двома основними рисами: намаганням затвердити загальні стандарти функціональної діяльності прокурора у досудовій стадії кримінального процесу; зберегти власну функціональну характеристику цієї діяльності з урахуванням національних правових традицій країни.

Безумовно, що межах наукової статті неможливо було висвітлити всі аспекти функціонального призначення прокурорів країн цілого світу у досудовому розслідуванні, але із викладеного можна зробити такий

висновок – кожна країна, де діє прокуратура, має свої національні, історичні та юридичні особливості й традиції, які впливають на законодавче і теоретичне визначення функціонального призначення прокурора у досудовій стадії процесу. У цьому плані для прокурорів України не може бути жодних винятків. Водночас, порівняльний аналіз функцій прокурорів розвинутих зарубіжних країн, що виконуються ними у досудовому розслідуванні, дає змогу досліднику спрогнозувати розвиток близьких за змістом до них функцій українських прокурорів у досудовій стадії процесу, які довели свою обвинувальну, наглядову, процесуально-керівну, правозахисну та іншу ефективність.

Ознайомлення з досвідом функціонального призначення прокурорів у країнах ближнього та дальнього зарубіжжя також дає змогу глибше усвідомити суть досліджуваних нами проблем, пов'язаних із визначенням та загальною характеристикою кримінальних процесуальних функцій, що виконуються прокурорами України у досудовому розслідуванні, по новому оцінити їх, встановити певні тенденції розвитку, з'ясувати сильні та слабкі сторони. Зазначена проблематика є досить актуальною ще й тому, що ґрунтовних монографічних досліджень із визначення кримінальних процесуальних функцій прокурора у досудовому розслідуванні України ще не проводилося, хоч вдосконалення роботи органів прокуратури на всіх напрямках їх діяльності віднесено до одного із найважливіших державних завдань України. З'ясування та аналіз кримінальних процесуальних функцій прокурора в досудовому розслідуванні через світову ретроспективу сприятиме й поглибленню теоретичної бази щодо визначення та подальшого розвитку функціонального призначення прокурорів України у досудовій стадії процесу.

Література

1. Михайленко О. Р. Прокуратура України: Підручник / О. Р. Михайленко. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 296 с.
2. Трубицына Э.П., Якубович Н.А. Прокуратуры некоторых буржуазных государств. Прокуратура Франции, Италии, Японии / Э.П. Трубицына, Н.Я. Якубович // Вопросы прокурорского надзора. – М., 1972. – С. 190-196.

3. Олександров О. Аторнейська служба США / О. Олександров. – Вісник прокуратури. – 2000. – №4. – С. 67-69.
4. Кларк Р. Преступность в США. / Р. Кларк. – М., 1975 – 385 с.
5. Николайчук М. Уголовный процесс США / М. Николайчук. – М., 1981. – 240 с.
6. Михайленко О.Р. Прокуратура України: підручник/О.Р. Михайленко. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 336с.
7. Уголовный процесс: Учебник (под ред. В. П. Божьева). – М.: Спарк, 2004. – 671 с.
8. Лубенский А.И. Предварительное расследование по законодательству капиталистических государств / А.И. Лубенский. – М., 1977. – 310 с.
9. Организация и функции прокуратуры в зарубежных странах // Законодательство зарубежных стран. – М., 1991. Вып. С. 35-36.
10. Михайленко О.Р. Прокуратура Франції, ФРН, Великобританії, США. / О.Р. Михайленко. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 15 с.
11. Курс уголовного судопроизводства: учебник в 3 т. (под ред. В.А. Михайлова) – т. 3. – Воронеж: изд.-во НПО «МОДЭК», 2006. – 576 с.
12. Гуценко К.Ф. Уголовный процесс западных государств / К.Ф. Гуценко, Л.В. Головкин, Б.А. Филимонов. – М., 2001. – 445 с.
13. Додонов В.Н. Прокуратуры стран мира: Справочник (под ред. С.П. Щербы). – М.: Изд.-во «Юрлитинформ», 2006. – 320 с.
14. Кожевников О. А. Участие прокурора в досудебных стадиях уголовного судопроизводства / О. А. Кожевников. – М.: Волтерс Клувер. – 2011. – 208 с.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Відп. ред.: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. – Х.: Одиссей, 2013. – 1104 с.
16. Бессарабов В. Г. Прокурорский надзор: Учебник / В. Г. Бессарабов, М.: Проспект, 2006. – 536 с.
17. Грицаенко Л.Р. Прокуратура в країнах Європи: Навч. посібник / Л.Р. Грицаенко. – К.: Біноватор, 2006. – 400 с.
18. Загальна декларація прав людини: збірник законів і нормативних актів: (офіц. текст). Упоряд. Ю.В. Паливода. – К.: Паливода А.В., 2011. – 120 с. – (Закони України).
19. Міжнародний пакт про громадські і політичні права: прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН, ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР №2148-08 від 19.10.1973. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_043
20. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права: прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН, ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР №2148-08 від 19.10.1973. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
21. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод і протоколи до неї: збірник законів і нормативних актів: (офіц. текст). Упоряд. Ю. В. Паливода. – К.: Паливода А. В., 2011. – 120 с.

22. Кримінальний процесуальний кодекс України / Голос України. – № 90-91. – 2012. – 19 травня.

23. Организация и деятельность органов прокуратуры зарубежных стран: Информационно-аналитический справочник (под ред. С.П. Щербы). – М.: Юрлитинформ, 2010. – 248 с.

Анотація

Юрчишин В.М. Кримінальні процесуальні функції прокурора у досудовому розслідуванні зарубіжних країн. – Стаття.

Автор, розкриваючи зміст кримінальних процесуальних функцій у досудовому розслідуванні зарубіжних країн, доходить висновку, що у них склалися дві форми кримінального процесу: змагальна і змішана.

Ключові слова: змагальна форма англо-саксонського кримінального процесу, змішана (континентальна) форма кримінального процесу.

Аннотация

Юрчишин В.М. Уголовные функции прокурора в досудебном расследовании зарубежных стран. – Статья.

Автор, раскрывая содержание уголовных процессуальных функций в досудебном расследовании зарубежных стран, пришел к выводу, что зарубежом состоялись две формы уголовного процесса: состязательная и смешанная.

Ключевые слова: состязательная форма англосаксонского уголовного процесса, смешанная (континентальная) форма уголовного процесса.

Summary

Jurchishin V.M. Criminal prosecutor functions in pre-trial investigation of foreign countries. – Article.

Author, revealing the content of criminal procedural functions in the pre-trial investigation of foreign countries, came to the conclusion that there were two forms of overseas proceedings: mixed and controversial.

Keywords: Anglo-Saxon adversarial form of criminal proceedings, mixed (continental) form of criminal proceedings.

